



Mme. Réjane



Ab el número vinent
comensarà a "repartirse"
el drama català de gran
èxit

De bon tremp

Els Jochs Florals de Vila-avara

L'apotecari, el metge, l'hereu Planes —que feya l'ofici de President del Cassi— i y encare tres o quatre persones de les de més supòsit y posició a la vila, —Don Pere, Don Lluís, Don Antoni, Don Angel, etc.,—varen celebrar unes quantes reunions ab les corresponents *controversies*, per no dirne baralles y ells mateixos varen aprobarse la pensada: aquell any, si no hi havia novetat, a fi y efecte de donar nom y fer lluir, de passada, la festa major del poble, celebrarien Jochs Florals ab premis ordinaris y extraordinaris, Reina de la festa y tots els ets y uts de reglament.

Comptat y debatut, aquella solemnitat en projecte era la millor, més flairosa y poètica de les que pot celebrar un poble que s'estimi y vulgui que li cantin el paissatge. No s'ofén a ningú, (els poetes carbassejats no contén), y no sols no's pertorben les creencies y *credos polítics* de la barriada, sino que—com deya molt bé l'hereu Planes,—«la veurán ab simpatia desde el senyor Rector, fins a l'ultim lliure pensador del poble»; planta maléfica aquesta que també's criava a Vila-avara y era vista ab mals ulls, però que en semblants trànsits de germanor y enteniment era precis tenir-la contenta y ben considerada, si no's volia que's manifestés en contra, y aigualís l'esbarjo y companyerisme del veïnat.

Tenen els Jochs Florals, més a més, un'altra pila de ventatjes entre elles la *economica*, qu'es molt digne de tenirse en consideració y val per totes y hem

de rumiarnosla y per xò deixarem, mentrestant, les altres de banda.

Els Jochs Florals, quan ho son ben be florals,—el nom ja expressa—no costen *cuartos*. L'organizador,—més ben dit la *Comissió*,—els organisa ab aquell dalit y dificultat del cas, això sí; però no'ls paga. Díu allò de «no m'hi agafarán may més» y s'escolta de la dóna allò altre de «qui t'hi feya enredar?» y ell contesta «ja t'asseguro que serà ben bé l'última vegada!» etc.; li passen totes aquelles facessies del perfecte organizador de festes però—ja ho hem dit,—les dels Jochs florals no tenen la *contra* d'haverse de pagar, per poch que la *Comissió* sapiga de què se les heu y s'empenyi una mica en demostrar la astucia y practica que li pertoca.

La *Flor natural* ja's té de franch perque tots els horts ne crien. Hi poses la *llassada* que't ve a tom, y ja està presentable. No't preocupis de res més. Els poetes la flairen de tres hores lluny y com que ja saben que la flor dú una Reina per torna, per poch enamoradissos que sien els versaires, ja me'ls tens ensajantse la veu per *reclamarla*. Y vindrán composicions pel pare y per la mare, tant sonores y escaientes que, per fer la tria ab justicia, has de trobar-te ab veritable compromís. Esculleix la que vulguis y no temis, que el poeta ja seguirà com una cirera; però un poeta tant cor-obert y ingènuo; tant frescal heròich y desinteressat, que't farà la comedia sense errades, content de veure

y de ser vist, desitjós de enamorar y plé d'afany d'enamorarse, més aviat generals que pidolaire, y tant satisfet y agrait de l'espectacle, que no sols no ha de demanarte res per la pantomina que li has combinat, sino que t'exposes y tot a que encara te'n dongui les gracies ab aquella finura de la gent de lletres...

Un cop enllestit lo de la Flor natural, venen els altres premis del Concurs que també, ab un xich de tàctica, poden resultar casi de franch. Fixathi:

Poses un *Premi humorístich*, consistent en «salut y pessetes» ofertes per «un entussiasta de la font del ferro, a la millor poesia que canti les virtuts d'aquesta aigua maravelliosa». Enlleminides per alló de «les pessetes»—que es un dir y encara gracies,—compareixeràn un centenar de composicions obtant al premi. Tu trias la més *humorística* de la colla y ab la excusa de l'humor tanques la butxaca, per fer el *xisto*, y ab la deuria de la «salut» omplis a curull mitja dotzeneta d'ampolles de l'aigua ferruginosa y la presentes al autor premiat boy dientli: «Aqui teniu, poeta, materia sobbera per fer salut de sobres. Y com qui te salut ja té pessetes, les pessetes me les guardo y la salut us la entrego». Y vetaquí com, d'aquesta conformitat, t'acredites d'enginyós—que sempre es cosa que vesteix,—sense perjudicarte la guardiola que—com es sabut y demostrat—es maquinaria sagrada, de importància y de *mira y no'm tochs*, com diu la dita.

Passant als premis seriosos—en que no hi ha cap engany, ni les ilusions amoroses hi intervenen, ni hi valen *xistos* de cap mena,—tampoch varen trobarse en greu compromís els famosos organitzadors de Vila-avara. En les cases, per mica acomodades o luxoses que sien, no hi manca may, buscantlo

bé, algún obgecte d'aquells que'n podríem dir de pochs *cuartos* y de molta fantasia y que, ab un xich de bona voluntat, y no filantho massa prim, poden ser presos per obgectes més o menys *artístichs*. Tinguem uns espolsadors a la vora, un xich de «pasta-amor» a tret y proveimnos de la paciència que'ns calgui y farem el miracle. Els de Vila-avara ja'ls sabien aquets ingredients y habilitats, y per xó, ab un tancar y obrir d'ulls varen tenir apunt y arrengrerats més *obgectes artístichs* dels que necessitaven pels seus Jochs florals. Penjar un tema adequat a cada *obgecte artístich* del rengle, no es pas feina massa complicada. Els hi penjaren donchs, —ab beneplàcit de l'ofertor,—y quedaren redactats una dotzena de *premis extraordinaris* per l'estil dels adjunts:

«Un obgecte d'art ofert per Don Pere Tiofresco a la millor composició poètica que tracti...»

«Un obgecte artístich que ofereix Don Lluís Caixaclosa a la millor oda, etc.»

«Un obgecte d'art ofert per Don Antoni Noyà Pistrinchs a la millor etc., etc.»

«Un obgecte artístich que ofereix don Angel Canteu de Franch, etc., etc.»

Ab aquest article divagador, bastant pintoresch, potser un xich atrabiliari y un si es no es desballestat, queden contestades dignament una pila de cartes que hem rebut demanantnos el cóm, el per què y el de quina manera nosaltres, no sols no publicàvem a DE TOTS COLORS els espessos Cartells dels tristíssims Jochs florals de Vila-avara que s'organisen durant l'estiu, sino que dels altres Jochs florals que no eren tristos ni de Vila-avara, tantsols ne reproduim els premis en me-

tàlich deixant els clàssichs *objectes de art* en el més profón y expressiu silenci...

Si senyors; aixís ho fem y ab tota la intenció y ab molt profit y alegríia. Perque ja comensa a ser hora de que els Don Pere Tiofresco se n'adonguin de que els escriptors també mengen y de que no hi ha dret a trasbalsarlos ab promeses y enlluernarlos ab mirallets. Perque sàpiguem, els don Lluís Caixaclosa, que si desitgen *odes* han d'obrir-la un xich la caixa y que si volen versos han de donar *piestrinchs* els Don Antoni Noyà. Y, en una paraula, perque tots els tranquils de totes les Vila-avara del mon, no's creguin, com article de fe, que els nostres poetes tenien la obligació de cantar de franch, y encara donar les gracies, com s'havia arribat a imaginar aquell simbòlich Don Angel de la historia que deixem relatada...

Historia que,—sigui dit en honor de la veritat y de Catalunya,—ja va passant-hi a la *historia*; car cada dia son més escassos, afortunadament, els pobles frescals com Vila-avara y els graciosíssims ofer-tors de *objectes d'art*...

Però per si encara'n quedessin alguns, hem resolt escriure aquest article y hem acordat publicarlo en lloch preferent del número y època propicia de l'estiu. Y si els exemples que aquí s'exposen son tinguts en compte y rumiades les sentències que s'hi expressen, aquesta Redacció no dubta que, d'ara en avant, podrà reproduir ab molt gust a DE TOTS COLORS, no sols tots els Cartells de Jochs florals que se li envihin, sino també tots els premis que hi constin; que, si uns y altres son tals com han de ser, tot plegat ha de resoldres, per força, en gloria y emulació pels actius organitzadors y generosos ofertors y en major gloria y profit, encara, pels simpàtics y inspirats prosistes y versaires catalans.

Aixís sia. Y, d'aquesta escayent con-formitat, que vinguen tots els Jochs florals que vulguen, que'ns trobaràn sempre ab un complascent somriure al mitg dels llavis, ja que aixís ningú tindrà motiu de queixarse ni excusa de donarse per enganyat ni menys ocasió de fer *x/stos* anti-patriòtics a les costelles de la dita nostra tradicional y pintoresca tacanyeria. De la qual bé podríia dirsen, si no hi poséssim remey ben aviat, que deixaria de ser una lleugera malavolensa calumniosa per convertir-se—real y positivament,—en una feixuga y formidable tara nacional de tràgiques y vergonyoses con-seqüències per tots els que'ns n'haguéssim deixat apoderar sense els deguts comentaris y les oportunes protestes...



CORREU DE PARIS

Parlem de Eleonora Duse. La dama d'annunziana. L'ànima «touché d'infini» El refugi.

La brama correguda de que la Duse's retirava de l'escena ha fet que durant uns jorns la premsa francesa s'ocupés de l'eminent tràgica italiana, Articlets biogràfichs, anècdotes, siluetes. etc., dedicats o inspirats en l'eminent actriu, han servit, un cop més, pera refermar-nos l'idea que ja teníem de que la Duse era una dona extraordinària.

Fou durant molt temps una dama d'annunziana. D'Annunzio cantà les seves llargues y blanques mans, y d'allavors ensà en la poesia europea'l tema de les mans hermoses, fines, llargues, blanques etc., fou assats repetit.

Il fuoco... siguié una sonata ardenta y al seu través la tràgica guspirejava.

Donchs bé, tots els que han conegut a l'eminent actriu italiana, tots quants

han parlat d'ella ab veritable coneixement de causa, han restat sempre subjogats per quelcom d'extraordinari, per son ànima d'artista que viu tan sols per l'art, per son ànima que persegueix constantment l'ideal, el *sumsum* de la bellesa. Y heusaquí una concreció; viure del somni de d'Annunzio, viure, fer la vida com una obra d'art.

«Eleonora Duse»—escriu M. Schürmann—«es innegablement l'actriu dramàtica més gran del present segle. Filla del poble, ella mateixa s'ha instruit. Coneix la literatura de tots els pahissos. La seva erudició may la traheix. Adora la solitud, aborreix la multitud, la banalitat de les amistats corrents y els esclats d'entusiasme.»

Aixís resulta donchs la Duse, filla del poble, un esperit aristocràtic y distingint, però tinguís entés que tot quant sent es ab violència. Dihuen que ha transportat a l'escena el drama de la seva vida interior. Cada vespre ha dut al teatre els somnis, els escrúpols y les tristesses viscuts durant les tardes de soletat y postració. L'art dramàtic no ha sigut may per ella la ciencia de l'imitació. Davant del públich, qu'ella menyspreua, ella ha lliurat combat ab tots els seus duptes y torments, ha exteses les mans febroses vers totes les promeses de felicitat que volia massa grans pera esser humanes y ha donat aixís l'espectacle rich de passió, d'una de les més belles y complexes ànimes de dona que hagin existit. Havent nascut per l'art a n'ell ha donat tot son cor en pasturatge.

Per això, per aquesta manera de sentir y entendre l'art y la vida, podria dir-se que la Duse es una ànima *touché d'infini*, mes ànima forta y violent a la qual ni la set inacabable, ni el vèrtich, ni'l desengany feràn decandir may per may. Ella sufrirà, ella viurà vibranta de

dolor com en un torment, però en l'art, son únich amor, trobarà la calma.

Vegis sino lo que ella escribia a un amich fà quinze anys:

«Vos m'heu coneguda en el període de *soi-disant* felis de la meva vida, més jo no crech que hagi sapigut dissimular tant que al travers de la *soi-disant* felicitat de l'escena no haguessiu comprés que *may ha sigut l'èxit lo que jo he buscat en l'art, sino'l refugi.*»

«Ara ja es arribada l'hora de la justícia, l'hora de la bondat, l'hora de la cullita y estich a punt de retirarme a casa. He trevallat anys y anys—tota la joventut—y aixís debia esser però ara vuy un gran repòs.»

«Ja he guanyat per viure y en tinch prou. D'aquí tres mesos acabo la contracta tant pesada.»

«Tinch les més grans riqueses perque no les desitjo.»

«M'he arreglat un piset, de parets blanques, encalsinades, dalt de tot d'un vell palau a Venecia, Té una gran... una gran finestra ojival y desd'allí per demunt de les teulades se domina tota la població: es això lo que vuy.»

«La tardor es tranquila, tant en l'aire com en l'ànima.»

En aquestes ratlles s'hi trova ja una vibranta inquietut que pinta un poch l'ànima de l'actriu. Però, allí hont s'apareix l'Eleonora Duse ab tota la seva ànima es en aquella frase de que'l Teatre es el seu refugi.

Refugi pels dolors, pels vèrtichs, per les ubrigueses, per totes les sets d'infini.

Quantes ànimes tranquiles y aplomades no podràn entendre que hi pugui haver algú que per *refugi* fassi poemes, representi, esculpeixi o pinti?

LOGE

Cançons Mæterlinkianes

I.

Han fugit les tres germanes
(les he vistes bé)

Han fugit les tres germanes
y ningú'n sab rés.

Y ploraven les germanes
(les he vistes bé)

Y ploren les germanes
y's deyen Adeu...

La més gran de les germanes
(no plorava gens)

La més gran de les germanes
sabia un Castell.

La germaneta segona
(ja plorava més)

La germaneta segona
sabia un Convent.

La germaneta petita
(la que plorava més)

La germaneta petita
no sabia rés...

II.

Sents com truquen a la porta?
Sents com hi truquen més fort?
De tant fort com hi trucaven
ens vingué un gran tremolor.

Ella prenia la llàntia
y baixà l primè esgrahó;
quan va ser a mitja escala
llensà un crit esgarriós.

Si li va apagar la llàntia
y no s'oí cap remor...
La porta ja estava oberta
y no's veyà ningú enlloch.

III.

—Ell ni ha dit que se n'anava
—Y dèixal anar!

—Ell ni ha dit que se n'anava
y potser no tornarà

—Avuy m'han dit que tornava
—Y dèixal tornar!

—Avuy m'han dit que tornava
y potser no tornarà.

—Vinch de la mar y no torna

—Y dèixal estar!

—Ay mare la meva mare
que me'n vaig enamorar!

PERE RIUCORB



Pàgines festives

GENT DE ORDRE

Me sento inclinats a que entre'ls humans regni en tot temps l'ordre y la pau més complerta y acabada; si de mi depengués may se dirien ni se sentirien en el mon dues paraules en tó més alt del que s'acostuma a usar en una conversa íntima; desterraria del diccionari tots aquells mots que poguessin produhir una ofensa a la dignitat personal, per exemple: «Brètol», «Morral», «Tòrnem aquelles pessetes que vaig tenir la debilitat de prestarte», pera extirpar de soca arrel tota mena de altercats y finalment declararia de us obligatori la taxa de tilla per aquestes persones de sanchs tant excitades qu'encara la seva muller no's permet dirigilshi la més petita reconvençió ja's creuen ab dret de secuestrarles, per lo restant del dia, en el quarto fosch.

També estich convensut de que'ls homes, pera fer anys, deuen menar una vida apacible y metòdica, quant més metòdica millor; aixís al aixecarnos de taula procurarem quedar ben satisfets pera evitar que a lo millor la *raleta* ens mossegui y passarnos el dia omplint budells buyts com fan les criatures y més de quatre fartaners; tresparem de dies y dormirem de nits, que ab el serenos y vigilants que rondan pels carrers de vespre, ja n'hi ha prou; després de peixar-nos com a Reys prestarem, si es que no

ns té de ocasionar moltes molesties, al-
gún que altre favor al pròxim pera que
no s'ens pugui titllar d'egoistes y taca-
nyos redomats; mirarem que les nostres
renyines ab els vehins rampelluts may
degenerin en l'escàndol públich pera evi-
tarnos l'amargament de tenir de satis-
fer una multa; y contraurem els deutes
ab seny y discreció pera allunyar el pe-
rill de que'l dia més impensat el garrot
de un acreedor insolent y desconsiderat
visiti les nostres espatlles.

Però, encara que sembli paradòxich,
una cosa es l'ordre y un altra la gent de
ordre y a n'aquesta sí que ja no es possi-
ble concedirli beligerancia, que l'ordre
esdevé pera ells una monomania que no
deixa viure en pau a les persones qu'es
veuen obligats a suportarlos.

L'home de ordre cada dematí, plogui
o fassi sol, se desperta a la mateixa hora
y crida a la muller ab aquestes paraules
sacramentals:

—Apa, dona, no fassis el mandra que
estàn a punt de caure les set y a les set
y trenta haig de tenir el café ab llet a
taula.

—Però Aveli, pensa qu'he passat tota
la nit en blanch, aplicante cataplasmes
al ventre.

—Gracies a Deu ara ja'm trobo bé y
sí m'enternís ab els teus prechs se de-
sorganisarien les meves costums.

—Avuy es diumenge y no tens bfi-
cina.

—No hi fa res; d'aquí mitja hora l'es-
morsar ha de ser a la taula,—respón l'
home de ordre ab decisió.

A l'esposa no li queda altre remey,
pera evitar una escena, que saltar del
llit, tirar-se unes faldilles y anar a la
cuyna a calentar el café ab llet de don
Aveli.

Mes cauen dos quarts de vuyt y aquet
no compareix pel menjador: l'esmorsar

comensa a refredarse y l'esposa, tement
que no li hagi ocorregut quelcom anor-
mal, s'encamina de puntetes al dormito-
ri y uns ronchs sorollosos li demostren
lo succehit: l'home d'ordre, després de
llevada la muller, havia reflexionat que
mentres a l'hora de consuetut el café ab
llet fos servit, s'havia salvat el *mètode*
encara qu'ell se tombés tranquilament
de costat...

Deu no permeti, amables llegidors,
que may de la vida os emprendeú de la
filla de un de aquets homes ja qu'el fes-
teig os costaria posar cabells blanchs;
les hores d'entrada y sortida de la casa
os serien medides ab tota escrupulositat
per aquell aparell de rellotgeria hùma;
sí per els vostres quefers compareixes-
siu un dia a festejar cinch minuts més
tart veurieu que la porta del pis perma-
neix tancada als vostres picaments y
que per darrera el mirador la veu del
futur sogre os pregunta:

—¿Què se li oferia jove?

—Jel! jel!...—somriurieu, procurant pen-
dre a broma l'estranya rebuda—Però si
soch l'Agustinet, el promés de la seva
filla.

—Lo qu'es vosté, un baliga-balaga que
sí en lo successiu no procura guardar
més puntualitat en els seus actes, com
pertoca a tota persona formal, tallaré
les relacions.

Darrera la porta la vostra promesa so-
mica:

—Papà per un dia deixal'entrar... ¿Oy
que li demanes perdó, Agustinet meu,
y no hi tornaràs més a ferlo enfadar.

—De avuy endavant,—responeu,—
prometo ser més puntual en marcar les
hores y els minuts que les minuterres de
un rellotge.

Y os agenollen trágicament al replà
de l'escala ab les mans exteses vers el
mirador implorant misericordia y pietat

a n'aquells ulls que os inspeccionen severament...

Quan sortiu a passeig l'home de ordre và al mitj y os obliga a portar pas de soldat:

— Agustí, —repta si bescambieu una tendra mirada ab la promesa, —aquesta no es manera de caminar: al temps de jo donar dues passes s'ha endarrerit de mitja.

—Perdoni: m'ha retressat contant els adoquins del empedrat... ¡sí!... es una cosa que'm distreu molt...

—Que no veu, Sant cristià, que som al Passeig de Gràcia y trepitjem terra y no pedres...

Y si teniu per amo del pis un home de ordre, busqueuvosen de nou sense pensavoshi més; que aquella propietat enlloch de mantenirse en els justos límits de una casa de lloguer degenerarà ben prompte pels estadants en un Tribunal de l'inquisició: un día de pluja que anireu capficats comensareu a pujar els esgraons sense llimpiarvos el calsat al peu de la escala, quan al ser al *principal* notareu que la porta se obra sigilosament pera donar pas al propietari que ab veu cavernosa os mana:

—De aquí no passa sense haverme ensenyat les botes.

Vosaltres, perplexes, alseu un peu bó y mormolant!

—Sí... una mica ratades del talons, però lo pell encara's conserva en bon estat...

—Ja m'ho pensava, —interromp furiosament aquella fera, —quan els hi vaig llogar el pis que'm ficava a casa una *cuadrilla* de gitanos... De manera que jo m'escarrasso en comprar finques pera que vosté me les empestifi ab el fanch que porta encastat a les soles... Portera, pugi una escombra a n'aquet senyor; m'ha de netejar l'escala...

—Jol! jo! descendir fins aquet nivell? —protestareu ab tó melodramàtic, —¡ah! no... may de la vida!

—O'm deixa l'escala més neta que una patena ab un tancar y obrir de ulls, o me desocupa el pis ara mateix...

Aixís, aixís procedeix la gent de ordre.

ALEGRIA



De viatge

—«Dios te salve María, llena eres de gracia» — mormorejaven seguidament les dues joves monjes, pujades no feya gayre al vagó. Y, de tant en tant, les seves mans grassones y blanques sortien de darrera l'escapulari negre hont romanien amagades y les passaven suauement, místicament, per damunt les seves galtones rosades. Cada volta que arribaven a Gloria recollien el Christ penjat dels rosaris y l'acostaven a sos llavis orfes de vibracions.

Jo, m'entretenia contemplant la verdor de les planes y la grogor dels blats. No podia donarse un día més bell... El tren xiulant com un esperitat se'ns emportava desbocadament via enllà... Anàvem deixant la silueta de les blavoses montanyes.

Allà amunt... amunt... s'hi aixecava encara una taqueta de neu.

Para el tren es una estació petita, molt petita... S'ouhen saludos, esclaten petons y s'obra la portella ab una revolada... Les dues monjes segueixen resant. No s'atriveixen a mirar... Acaba d'entrar una dona elegant, elegantíssima. Tot ella un perfum. Entre ses mans enguantades hi sosté una toya de

dors, riquíssima, que tant punt assenta-
da deixa demunt la falda per tocar-se
graciosament l'ample capell y recollir-se
uns rulls de cabells daurats que li vole-
ren arràn de celles. Es inquieta a més
no poguer. Vesteix robes lleugeres, lleu-
geríssimes. Es tota ella una temptació.
Es tota ella una voluptat. Té els ulls
penetrants, d'aquells que's claven com
les espines del esbarzer, uns ulls peca-
dors, ulls provocatius...

La nova viatjera fixa la seva atrevida
mirada en les dues monjes y coquetament
somriu. Somriu, no sé si per mofarse
del misticisme d'aquelles religioses o per

mostrar intencionadament la nitidesa im-
maculada de les seves dents...

La estansa s'ha anat omplenant de
ubriagants perfums...

El tren segueix fent via desesperada-
ment... En mitg de sotrachs sorollosos,
de grinyols de frenos, y espategament
de vidrieres, s'ou feblement la veu de
les dues monjes que van dient: «*Agnus
Dei qui tollis peccata mundi.*» «*Agnus
Dei qui tollis peccata mundi...*»

FRANCISCO X. VERGÉS

El meu llibre blanc

Jo'n tinch un llibre blanc que a dins una flor guarda.
El llibre dels recorts jo l'obro cada tarda.
Les tapes de marfil, la tanca es tota d'or
y al seu demunt grabat s'inflama un petit cor.
Té'ls fulls petits també, però saben parlar á l'ànima.
algúns guarden senyal recent com d'una llágrima.
Amich sincer, me plau confiarli el meu dol.
y hi cerco goigs passats, ab ànsies de consol.
Jo'l guardo sempre en mi com una cosa santa:
les coses qu'ell me diu ¡les penes qu'ell me canta!
Quant l'obro cap al tard, el cor ple de torment
jo hi cerco a dins, la flor, y en mon defalliment,
la beso ab tant amor com vos vareu besarla.
Llavors la blanca flor, llavors com ella'm parla!
Me parla de besars; de somnis ja marcits
qu'apaguen el mirar y ens omplen de neguits;
De rialles que s'han mort; caricies anyorades;
frisances d'estimar; de coses desitjades...
Y'm parla tot aixó de tant bella faisó
que apar ressó perdut de una antiga cansó
Y beso altre cop la flor ab incertesa
sentint florir dins meu el goig d'una promesa.

En mitg dels fulls daurats una flor tota blanca
y el llibre suau que's tanca

LLUIS PUIG Y PUIG

Aficionats notables (Granollers)



Vicens Boix

Escriure la biografia d'aquest, per tots conceptes notable aficionat, es cosa agradable y fácil. Sols sinceres alabanses poden tributárseli com a just premi a son ferm treball y execució a voltes ratllant a la perfecció de personatjes interpretats per ell.

Responguin per nosaltres les justes interpretacions dades en sos personatjes principals, en les obres que al etzar recordem: *Muralla de ferro*, *Full de paper*, *Els vells*, *Juventut*, *Aliga negre*, *Sol-solet*, *Lo compte l'Arnau*, *Lo majordom*, *La mare eterna*, *Lo monjo negre*, *¡Lladres! Animes enfangades*, *Don Gonzalo*, y tantes d'altres que farien interminable enumerar.

Un dels mérits principals del nostre biografiat es que a tots els tipos ha tingut que donàrlosli interpretació propia puig vivint allunyat d'un medi apropiat, no l'hi ha sigut possible anar a il·lustrar-se ab les creacions que ls actors han fet dels personatjes per ell interpretats.

Una de ses característiques, ha sigut la fidel presentació del *tipu*, vestintlo y

caracterissantlo adequadament, cosa no comú entre aficionats, car molts ho tenen per cosa 'secundaria, essent com es principal.

En Vicens Boix, comensà de molt jove, en la companyia infantil del Centre catòlich.

Al ésser més gran entrà a formar part del quadro dramàtic del mateix Centre, havent representat totes, o quasi totes les obres dels autors que escriuen per teatre Catòlich.

Fou director d'escena d'aquest quadro fins que entrà a formar part de la secció dramàtica de la societat «La Unió Lliberal», havent arribat a ésser son director.

En aquest teatre fou hont més s'ha lluhit y a forsa de perseverancia y estudi, ha pogut demostrar sa valua, y ahont ha obtingut indiscutibles triomfs que l'han colocat a la vanguardia dels aficionats de nostre Vila.





AGRUPACIONS Y SOCIETATS

Centre Obrer Calassanci.—El prop passat diumenge posaren en escena baix la direcció de J. Cormand el drama de'n Pere Boquet *Com les olives*, assolint una interpretació molt ajustada en general sobretot en la darrera escena, que hi hagué un conjunt notabilíssim.

L'interpretació a càrrech de'n Lapeira, Cormand y Puigfel molt bé, l'Anglada mereix la nostre felicitació car el «Jordi» no es paper per son caràcter y ab tot, va ferlo molt bé demostrant tenint condicions pera l'escena; els senyors Nebot (P.), y Nebot (B.), arrodoniren; en Tortas no'ns vâ convèncer.

Varen estrenar una decoració deguda al Rnt. P. Aragonés que es de bon gust y dona color a l'escena, ¡llàstima de no ser més gran el forillo que tenia que tapar la porta fons!

Per fi de festa *L'Ànima en pena*, en la que's distingiren tots els que hi prengueren part que varen ser els senyors Cormand, Lapeira, Anglada y Puigfel.

La direcció escènica iomillorable, la presentació bona, el consuetat de tant en tant se deixava sentir.

—Ateneo Obrer del districte II.—Nomenada la nova Comissió de Teatre y consultats els senyors de la mateixa referent a la organització, ns han manifestat que a la vinenta temporada se comensaràn les obres a les nou en punt de la vetlla—com passava en anys anteriors—menys el aprop passat—y ensemps que'ls guí l'interés de reorganizar el quadro ab elements de valú, proposant una campanya altament artística: celebrar festes dramàtiques dedicades a autors celebrats, y estrenar solzament les obres que per son mérit literari en sien mereixedores, rebutjant els *esperpentos* que's presentin.

Felicitem als senyors Fonta, Pujol, Gelabert, Farrerons y Grau, com el senyor Boquet, y el crítich espera poguer lloar totes aquelles mellores que mereixin l'elogi gene-

ral del públich: el deber ens ho imposa ferho aixis y obrarem ab franca imparcialitat.

—Agrupació Talía Club.—Dijous día 3 del corren se celebrà funció teatral baix l'acertada direcció del senyor Martínez.

L'hermós idili dramàtich en dos actes d'en Santiago Rusñol, *El pati blau*, y la bonica comedia en un acte y dos quadros d'en Timmori *L'agricultor de Xicago*, foren les obres posades en escena, deixant molt que desitjar a lo que respecte a presentació.

En la primera el senyor Martínez en el paper de «Jacinto», tingué moments molt felissos, el senyor Lapuente, en el de «Sr. Metje» encaixadíssim y el senyor Llansó bastant dominat de sí mateix, condició forsa acceptable en els actors. La senyoreta Persiva encarregada de l'«Aña Rosa», sobressortí en gran manera, essent digna d'elogi pel dir, que li valgué dominar al públich en algunes escenes. La senyora Amigó en la «María» discreta y ab caràcter.

En la comedia l'únich qu'estigué relativament bé, fou el senyor Gimier en el tipo de «Bob». Els demés senyoreta Persiva, senyor Lapuente, Martínez, Llansó, Guardia y López, secundaren y prou.

Per donar fi a la vetllada se representà un monolech castellà.

Durant els intermedis el quintet Casanovas executà algunes composicions de son escullit repertori.

—Catalunya Nova y Ateneu de U. F. N. R. del districte III.—Acaba de constituirse definitivament en aqueixes entitats, un quadro dramàtich que compta ab valiosos elements, que baix la intel·ligent direcció del Sr. En. Ricart Mallorquí, fá preveure que la tasca que s'empendrà, serà molt profitosa. Nosaltres ho celebrem pel bé de l'Art de Talía.

GRACIA—Foment Recreatiu «La Salut».—El día 13 del present, a la nit, tingué lloch la darrera funció teatral de la temporada, a càrrech de la companyia de declamació que tant acertadament dirigeix el primer actor don Pere Castellet. L'obra escollida, fou la divertidíssima comedia en tres actes, *La casa tranquila*, que obtingué una regular interpretació per part de les senyores Arnau, Cama, y els senyors Castellet, Fradera (E.), Mestres, Mañá

y Vila. Un aplauso als senyors Mestres y Vila per la decoració que pintaren que resulta molt vistosa. En els entre actes les senyorettes Elvira Fradera, Antonia Ventura y el senyor E. Fàbregas, executaren varies pessets de concert essent ovacionats justament per la nombrosa concurrència que omplia el local.

Pel dia 17 de Setembre s'anuncia l'inauguració de la temporada ab el drama del mestre Guimerà, *Terra baixa*. La direcció ens comunica que té moltes estrenes en cartera, les que s'anunciaràn oportunament.

—Cine Moratin.—Darrerament s'han posat en escena en aquest local alternant ab pel·lícules y obres castellanes, les sarsueles *Lo primer dia*, *La nena del Vendrell* y les comedies *Indicis* y *Lo que no vulguis per tu...* baix la direcció del senyor Marieges y interpretades ab discreció per les senyores Torrens, Elias y Vila y senyors Cama, Marieges Corberó y Florit.

—Colonia de Vallvidrera.—Dissapte passat primer dia de la festa major, la Comissió de festejos d'aquesta Colonia organisa una funció teatral en el Envalat instalat enfront del Funicular.

Els actors del Teatre Principal l'Enrich Guitart y Maria Morera, foren els que posaren en escena les comedies en un acte *Raigs X*, *Viatic de boda* y *Lanceros*, que com era de suposar sortiren molt ajustades; no obstant aquest programa no acabà de ser del gust de la major part de la concurrència, a la qual l'hauria complagut més la representació d'una obra d'actualitat y d'èxit, tractantse d'un dia senyalat a un lloch en que's fé funció una vegada al any.

—Societat «Terra Baixa» de (Casa Antunís).—Diumenge a la vetlla la companyia d'aficionats que dirigeix un tal Just Gómez, posà en escena la tragedia den Guimerà *Mar y cel*.

Difícil ens fora fer una informació imparcial com acostumem sense molestar la bona voluntat d'aquels joves, que sempre es d'aplaudir. Unicament donarem un bon concell al director d'aquest quadre dramàtic, concell que al anar revestit d'un bon anhel per part nostre, port el dia de demà aportarli

profit y glòria. Abans de posar en escena obres tant difícils de conjunt, procuri esculirne de més sencilles, puig al no trobarse en un mateix nivell obra y artistes, es inevitable de passar lo del diumenge ab el *Mar y Cel*.

N'obstant, varem reconèixer en tots pasta y condicions per ferho bé temps a venir.

A la senyoreta Milà esperem nova ocasió pera apreciar son treball. Avuy se'ns faria difícil.

Ens va estranyar que'ns presentessin un *Mar y Cel* dintre d'una sala rica y forillo de bosch. Es necessita valor, per no dir un altra cosa.

Dels nostres Corresponsals

OLOOT.—El dijous dia 3 la companyia del senyor Capdevila ens va posar *El lladre*, que si no satisfé al públic serví per lluirse la senyora Baró qu'estigué admirable en tots tres actes, y treballaren bé's senyors Nolla, Berdem, Guixer y Capdevila. *La Baldirona* per final, anà molt bé, per lluirse la senyora Faura y el senyor Aymerich qui logrà fer riure de debó.

El dissapte 5 s'inauguraren les funcions *Vermouth* ab la finíssima comedia den J. M. Folch y Torres, *L'Onole Rector* que siguié molt ben interpretada per les senyores Ferrer y Faura y el senyors Guixer, qui feu un ben estudiat «M. Gabriel», Bardem qui interpretà molt bé'l «Francesch», Nolla, Aymerich, Puiggari y L. Baró.

La concurrència no fou nombrosa, potser perquè'l poble no coneixia l'obra y perquè's ballaren sardanes al final, més la poca que hi assistí al teatre, se pogué fer càrrech de les moltes bellesses que l'obra enclou, com totes les den Folch.

El diumenge 6 posaren *La noya maca* de l'Iglesias, y *Els Zin-calós* den J. Vallmitjana. Com es de suposar, la Baró feu una ben acabada «Neus» y arrodoniren bé tota la obra quants hi prengueren part, sobretot la senyora Huguet y els senyors Nolla y Puiggari.

En la comedia final, encare que molt ben interpretada, s'hi trovà a faltar una mica d'ambient més gitano en la decoració que no era per l'obra.

Dijous tindrem aconeximent artístich teatral. En Pere Codina ens posarà'l *Mar y cel* y es de suposar que, si are sempre'l teatre es plé, aquell dia vessarà.

Alguns elements de l'Ajuntament més amichs de *cançons* que de la cultura—encare que sempre la tenen a la boca,—al veure, els plens que fa la companyia catalana petser s'hauràn de convèncer, que Olot, ja no està per porqueries, ni sarsueles, sino que quan li donen art, omplia el teatre, encare que fassi tanta anys que venen companyies catalanes, que totes s'hi guanyen bé la temporada, al revés de quan venia el *gènero chico*, que a mitj abono tothom havia de fugir cridant.

LLEYDA.—La companyia Lluelles-Roca va e dèxit, en èxit cada dia més.

El dijous dia 3 del corrent, representà dita compa-

Syla, el celebrat drama del nostre gran Guimerà *Terra baixa*. El senyor Saumell en el «Manelich» superiosissim i la senyoreta Morera en la «Marta» feta una actriu de les bones. El senyor Lluellés en el «Sebastià» molt bé i el senyor Roca en el paper de «Avl Tomàs», a les mil maravelles. La senyoreta Simó, encarregada de la «Núria», molt bé. La senyora Alegret y senyoreta Cazorla y els demés senyors Parreño, Costa y Llonch ajudaren. La presentació no del tot bona y la direcció bona. Tots foren frenèticament aplaudits per la nombrosa concurrència.

El divendres dia 4 posaren en escena *Els savis de Vilatriata*, anant la execució tant arrodonida com les altres obres representades. La senyora Simó en els dos primers actes molt bé; no aixís en el tercer, qu'ens deixa comprendre que no havia estudiat el paper. El senyor Lluellés y senyor Roca, en sos papers respectius bé. Els demés mitjanament. La presentació passadora.

Dissapte dia 5 posaren en escena *La bona gent*. Tots els artistes que hi prengueren part foren aplaudits ab entusiasme, ja que tots a mida de ses forces, lograren que la obra no decaigués gens ni mica. Sobressortiren la senyoreta Morera y senyors Saumell, Lluellés y Roca.

Diumenge dia 6 segona representació del genial drama del gran Guimerà *Terra baixa*. La interpretació més bona qu'el primer dia que la representaren. Se distingiren els senyors Saumell, Lluellés, Roca y Parreño y senyoretes Morera y Simó. La concurrència nombrosíssima. Per final de festa *L'agència d'informes comercials*, ahont el senyor Roca ens va fer riure de debó, igualment qu'els senyors Lluellés y Llonch. Dilluns dia 7 del corrent el drama tràgich de Sardou *La Tosca*. La interpretació passadora y la obra no agradà, puig el públich va marxar del teatre.

Es varen fer aplaudir la senyoreta Morea y senyors Lluellés y Saumell en els respectius papers de «Flòria», «Mario» y «Scarpia». Dimars dia 8 posaren en escena *Lo lit del capità*, *Lo ninot de molles* y *Els mals esperits*. No hi poguerem assistir y per aquest motiu ens abstindrem de parlarne y sols direm, segons els diaris locals, que foren aplaudits tots quants hi prengueren part. Dimecres dia 9 les celebrades comèdies *Els poruchs* y *L'agència d'informes comercials*. La execució de ab dues obres fou de les qu'ens té acostamats aquesta companyia (referent a comèdia) puig que conta la mateixa ab un actor còmic, que si no s'esgarria, serà y ho dihem ab tot orgull y plaer una eminència. Aquest actor es en Joseph Roca. No cal dir que son notable treball fou molt celebrat, y per consegüent aplaudit delirantment per tota la nombrosa concurrència. Els altres artistes senyoretes Morera y Gonzalo, senyora Alegret y senyors Lluellés, Parreño, García y altres, molt correctes y sempre a tò.

SABADELL.—Teatre la Camelia (avans Paral·lel).—El passat dissapte hi tingué lloch una funció a càrrech de la secció dramàtica que dirigeix en Jaume Alavedra, qual posà en escena les obres: *Fraticida!*, *Un tros d'home* y *L'esclau del vici*, en elles hi prengueren part els joves Alavedra, Cunillé, Orifà, Cañameras, Espinach, Pons, Sanllehi (G.) y Subirana, sens desmereixer a senyoreta Emilia Claramunt.

—Centre Sabadellés (Gelats).—L'agrupació Tutau hi

representà el drama del eximi Guimerà *Terra baixa*, la pessa de costums vilatanes *El carro del vi*. En el drama hi tingué moments felissos el senyor Cunillé en el «Manelich», ajudantlo el senyor Cauhè y Domenech en sos respectius papers de «Joseph» y «Sebastià», el senyor Casas ab el «Xeixa», no sabia gens el paper, en cambi el senyor Bruguera ab l'«Ermítà» el sabia molt, y no estigué gens en caràcter, aixó vol dir que no n'hi ha prou en sapiguer un paper de memoria pera ferlo bé sino que quan s'ha estudiat la lletra s'ha de estudiar el tipu pera presentar-se com cal, y aixís ho hauria de fer el senyor Bruguera si es que desitja fer quelcom dintre el teatre, ja qu'es un dels que conta ab qualitat d'un bon aficionat. Els demés arrodoniren el conjunt, sobressortint la senyoreta Granje ab la «Núria» qu'es feu digne de lloansa, en la pessa s'hi lluhiren a més de les senyoretes Rodríguez y Granje, els senyors Bruguera, Monsech, Cauhè, Cunillé, Martí, Casas y Aymerich. El passat diumenge l'agrupació que dirigeix el veterà aficionat Joseph Altarriba posà en escena el drama *La flor de la Montanya* y la pessa *Curà de Moro*, en l'obra se hi distingí el senyor Altarriba en el paper d'«Andreu», eam també el senyor Monsech en el «Vicens», que fou aplaudit encar que un xich exagerat, els senyors Bruguera y Martí ab els papers de «Pau» y «Benet» agradaren molt. Els demés estigueren bé.

La comèdia de Pitarra agradà molt per tots sos interpsets que foren els senyors Monsech, Altarriba, Salvat, Company, Pegleri y Crusafont.



Tenim el gust de participar que està agotada la primera edició del popular drama en tres actes den Manel Folch y Torres

DE BON TREMP

que fou estrenat, ab èxit extraordinari, al teatre Romea la vetlla del 14 de Febrer de 1905, prenent part en son desempenyo les actrius senyores Concepció Llorente, María Morera y Carme Jarque y els actors senyors Miquel Rojas, August Barbosa, Joaquim Viñas, Pere Co-

dina, Jaume Virgili, Joan Dome-
nech y Casimir Ros.

D'aquesta obra tant sollicitada per
actors y aficionats, nosaltres hem
conseguit permís per editarne la se-
gona edició.

Y tenim el gust de comunicar que
comensarem a repartirla ab el nù-
mero vinent en que acabarà el dra-
ma

La felicitat en un recò

del qual se'n *reparteixen* 32 avuy
pàgines que *corresponen* als nostres
suscriptors.

Creyem que la pensada de publi-
car el drama den Folch

De bon tremp

serà rebuda pels nostres favoreixe-
dors ab la mateixa satisfacció ab
que nosaltres la anunciem, ja que's
tracta de una obra d'un dels autors
dramàtics catalans de més justa y
merescuda anomenada y

De bon tremp

es de les produccions del mentat
autor que més oyacions ha conse-
guït arreu ahont ha estat posada en
escena.

MME RÉJANE — Aquet espléndit
retrat de la eminent actriu francesa
que avuy reproduïm, ve a enriquir
la artística col·lecció de comedians
extrangers que, ab tanta acceptació

d'aficionats y curiosos, anem publi-
cant. Ne seguirán altres—actrius,
actors y autors,—sempre alternat-
los ab les figures més interessants
de casa vostra.

Recomanem als nostres lectors l'ar-
ticle «Els Jochs Florals de Vila-avara»
que's publica en lloch preferent d'aquest
número.

Els recomanem que'l llegeixin y, so-
bretot si son escriptors, els aconsellem
que'l donguin a llegir a les persones in-
dicades.

Y, si les advertencies que hi fem son
tingudes en consideració, estem segurs
de que aquesta secció de *noves*, durant
l'estiu, anirà plena de Cartells de Jochs
Florals ben *profitosos*. Aixís sia, repe-
tirem ab el cronista.

Tenim la satisfacció de comunicar als
nostres llegidors qu'en els Jochs Florals
de Gracia celebrats el dia 15 el nostre
amich y redactor d'aquesta Revista en
Joseph Duró y Gili obtingué un premi y
un accésit per ses poesies *Crepuscle y*
Intimes.

No cal dir lo qu'ens ha alegrat la
nova, y doném al nostre company la nos-
tra més cordial enhorabona.

Hem rebut, del seu autor, don Lam-
bert Escaler, la comedia en dos actes
Dit y fet estrenada al teatre Principal
la nit del 4 de Maig de 1911. Obtingué
un bon èxit que ressenyàrem oportuna-
ment.

Hem rebut també la comedia dramàtica en quatre actes y en prosa original de don Pere Boquet de Requesens

L'estrena d'aquesta obra, que obtingué bona acceptació, tingué lloch el 2 de Janer de l'any passat al teatre Modern de Gracia.

Agraim, als mentats escriptors, la deferencia tinguda ab aquesta Redacció.

S'ha constituit una nova companyia catalana baix la direcció del estudiós galán jove Miquel Adell y de la qual forma par la distingida actriu senyoreta Carme Buxadós.

Aquesta companyia se proposa representar les millors obres de la nostra escena, ab compte y propietat.

Li desitgem molts èxits.

El diumenge prop-venent en l'Ateneu Obrer de Sant Andreu de Palomar, se inaugurarà un artístich teatre a l'aire lliure. L'obra d'estrena serà *Maria Rosa* del mestre Guimerá y la comedia den Ramón Vidales *El carro del ví*, posades en escena per l'aplaudit Agrupament «Jovenut Ateneista» que tant dignament dirigeix el conegut escriptor Turué y Carbonell.

Els desitgem bona inauguració prometent assistirhi.

Important

S'ha posat a la venta la novela psicològica del Dr. D. Pere Manaut

L'Abim

el preu de la qual es de DUGUES PESSETES exemplar.

Els suscriptors de DE TOTS COLORS, mitjansant la presentació d'un dels volums de la nostra Biblioteca, poden adquirir aquesta obra a UNA PESSETA l'exemplar.

Dita novela està ricament presentada formant un volúm de més de 200 planes.

Biblioteca "DE TOTS COLORS"

Fóra dels folletins del periòdich, però dintre de la Biblioteca DE TOTS COLORS hem publicat algunes obres que's venen, entre els favoreixedors d'aquest periòdich, a preus extraordinariament econòmichs.

Por! (segona edició). Comedia en un acte, per Felix Duquesnel. Preu de venda: *dos rals*. Als nostres favoreixedors: *30 cèntims*.

Cor delator. Monòlech, de Edgar Poe. Preu de venda: *un ral*. Als nostre favoreixedors: els costarà no més *15 cèntims*.

Els Picarols. Drama en tres actes de Erckmann Chatrian. Preu de venda: *2 pessetes*. Als nostres favoreixedors: *1 pesseta*.

Un cop de vent. Pàs de comedia, den Joseph Morató. Preu de venda: *dos rals*. Als nostres favoreixedors: *30 cènts*.

¡Veritable ganga musical per pochhs dies!

La viuda alegre

Famós vals de la opereta den

Franz Lehar

Son preu: 2 ptes. — Pera'ls compradors

DE

“DE TOTS COLORS”

25 cèntims

**Llibrería Millá, Sant Pau, 21
Barcelona**